

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie ze skargi Fundacji „C.(...)”

w J. w likwidacji

o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta J.

przeciwko Fundacji „C.(...)” w J. w likwidacji

o zapłatę,

zakończony prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 11 grudnia 2002 r., sygn. akt I ACa (...)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 czerwca 2010 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 18 lutego 2010 r.,

sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie i zasądza od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w sprawie z powództwa Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta J. przeciwko Fundacji „C.(...) w J.” o zapłatę wyrokiem z dnia 11 grudnia 2002 r. oddalił

apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w J. z dnia 9 lipca 2002 r., I C (...).

Pozwana Fundacja w dniu 13 stycznia 2010 r. (data nadania pisma na poczcie) wniosła od powyższego wyroku skargę o wznowienie postępowania wskazując jako podstawę wznowienia fakt wykrycia prawomocnego orzeczenia Sądu Rejonowego w J. z dnia 14 grudnia 2009 r., który pozwana otrzymała w dniu 28 grudnia 2009 r. Zdaniem skarżącej wykryty wyrok dotyczy tego samego stosunku prawnego, a z jego treści wynika, że pozwana nie była użytkownikiem wieczystym nieruchomości, zatem nie była zobowiązana do płacenia opłaty za użytkowanie wieczyste. W kolejnych pismach procesowych stanowiących „uzupełnienie skargi” skarżąca wnosząc o uwzględnienie skargi („przyjęcie skargi”) podniosła zarzut naruszenia art. 5 k.c.

Sąd Apelacyjny zaskarżonym postanowieniem z dnia 18 lutego 2010 r. odrzucił skargę pozwanej wskazując w uzasadnieniu, że została wniesiona po upływie siedmiu lat od prawomocnego zakończenia postępowania, którego dotyczy. Wyjaśnił, że w świetle jednoznacznej treści art. 408 k.p.c., który normuje prekluzję żądania wznowienia, nie jest już ono dopuszczalne. Sąd Apelacyjny podniósł nadto, że w skardze nie powołano żadnej z podstaw wznowienia wymienionych w art. 408 k.p.c. *in fine*, w konsekwencji przekroczenie terminu, w którym wznowienie jest możliwe nie budzi wątpliwości.

Pozwana wnosząc zażalenie na powyższe postanowienie zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c.; art. 401 pkt 2 w zw. z art. 408 k.p.c. a nadto naruszenie art. 5 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie trzymiesięcznym, przy czym termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji – od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy (art. 407 § 1 k.p.c.). Zgodnie jednak z art. 408 k.p.c., nie można żądać wznowienia postępowania po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana. Z powyższego wynika, że ustawodawca ograniczył możliwość wniesienia skargi o wznowienie postępowania dwoma terminami. Pierwszy z nich, ujęty w art. 407 § 1 k.p.c., jest jednakowy w wypadku wszystkich przyczyn wznowienia i wynosi trzy miesiące, z kolei drugi wynosi pięć lat i dotyczy wszystkich

podstaw wznowienia za wyjątkiem pozbawienia strony możliwości działania oraz braku należytej reprezentacji. Wskazane terminy biegą niezależnie od siebie, termin trzy miesięczny, co do zasady, rozpoczyna bieg w dniu, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, zaś termin pięcioletni rozpoczyna swój bieg w momencie uprawomocnienia się wyroku.

Sąd dokonując oceny dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania w zakresie zachowania terminu do jej wniesienia powinien w pierwszej kolejności ustalić na jakiej podstawie (podstawach) skarga została wniesiona, a następnie zbadać, czy w świetle wskazanych przez skarżącego podstaw zostały zachowane oba terminy do wniesienia skargi (art. 407 § 1 w zw. z art. 408 k.p.c.).

Skarżąca we wniesionej skardze o wznowienie postępowania jako podstawę skargi wyraźnie wskazała, ujętą w art. 403 § 2 k.p.c., okoliczność późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego. Skarga nie została natomiast oparta na przyczynach nieważności w postaci braku należytej reprezentacji lub pozbawienia możliwości działania (art. 401 pkt 2 k.p.c.), zatem jej wniesienie ograniczone było pięcioletnim terminem liczonym od dnia uprawomocnienia się zaskarżonego wyroku, tj. od 11 grudnia 2002 r. W konsekwencji Sąd Apelacyjny zasadnie przyjął, że skarżąca wnosząc skargę w dniu 13 stycznia 2010 r. uchybiła pięcioletniemu terminowi z art. 408 k.p.c. i z tej przyczyny uznał skargę za niedopuszczalną. Wprawdzie skarżąca w zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego odrzucające skargę o wznowienie wskazała okoliczności, które w jej ocenie świadczą o tym, że w prawomocnie zakończonym postępowaniu, którego dotyczy skarga była pozbawiona możliwości działania, a nadto, że nie była należyście reprezentowana, to jednak okoliczności te z punktu widzenia wniesionej skargi i postępowania zażaleniowego nie mają żadnego znaczenia. Sąd Najwyższy w postępowaniu zażaleniowym dokonuje wyłącznie oceny zasadności odrzucenia skargi. Zważyć też należy, że zażalenie nie pełni funkcji skargi o wznowienie, skarżąca nie może w jego treści przytaczać nowych przyczyn wznowienia, sąd nie może oceniać ich zasadności, a tym bardziej orzec o dopuszczalności wznowienia postępowania. Na marginesie tylko należy wskazać, że sam fakt pozbawienia wolności osoby, która pełni funkcję organu osoby prawnej będącej stroną procesu, podobnie jak zła kondycja finansowa i niemożność skorzystania z profesjonalnej pomocy prawnej, nie jest tożsamy z brakiem należytej reprezentacji strony, czy też pozbawieniem jej możliwości działania.

Pozostałe zarzuty podniesione w zażaleniu sprowadzają się w istocie do twierdzenia, że utrzymanie w obrocie prawnym zaskarżonego orzeczenia rażąco narusza zasady współzycia społecznego. Również i ta okoliczność jest bez znaczenia z punktu widzenia oceny ustawowych przesłanek dopuszczalności skargi o wznowienie.

Zważyć też należy, że niniejsza skarga podlegała odrzuceniu i z tej przyczyny, że nie została oparta na ustawowej podstawie. Nie ulega bowiem wątpliwości, że podstawa, na której została oparta, tj. późniejsze wykrycie prawomocnego wyroku, jest spełniona tylko wtedy, gdy wykryty prawomocny wyrok był już prawomocny, zanim zapadł wyrok w postępowaniu, którego wznowienia się żąda (zob. post. SN z 26 czerwca 1997 r., I CKN 149/97, OSNC 1998, nr 1, poz. 9). Jak wynika z treści skargi wykryty przez skarżącą wyrok został wydany 14 grudnia 2009 r., zatem już po uprawomocnieniu się wyroku, którego dotyczy skarga o wznowienie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. rozstrzygnął jak w sentencji, orzekając o kosztach postępowania zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz art. 108 § 1 k.p.c.